

V Bruseli 1. decembra 2025
(OR. en)

16046/25

LIMITE

PROCIV 170
IPCR 93
POLMIL 385
SAN 782
COCON 76
JAI 1821

**Medziinštitucionálny spis:
2025/0223 (COD)**

POZNÁMKA

Od:	Predsedníctvo
Komu:	Delegácie
Predmet:	Správa predsedníctva o pokroku týkajúca sa návrhu nariadenia o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany a podpore Únie v oblasti pripravenosti a reakcie na núdzové zdravotné situácie

V tejto správe sa uvádza prehľad práce, ktorú doteraz vykonali príslušné prípravné orgány Rady, a súčasného stavu, pokiaľ ide o skúmanie uvedeného návrhu počas dánskeho predsedníctva. Správa bola vypracovaná pod vedením predsedníctva a je pripravená na účely zasadnutia Rady ministrov vnútra, ktoré sa uskutoční 8. decembra 2025.

Rada bude vyzvaná, aby túto správu vzala na vedomie.

Správa predsedníctva o pokroku týkajúca sa návrhu nariadenia o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany a podpore Únie v oblasti pripravenosti a reakcie na núdzové zdravotné situácie

V tejto správe sa uvádza prehľad práce, ktorú doteraz vykonali príslušné prípravné orgány Rady, a súčasného stavu, pokiaľ ide o skúmanie uvedeného návrhu počas dánskeho predsedníctva. Správa bola vypracovaná pod vedením predsedníctva a je pripravená na účely zasadnutia Rady ministrov vnútra, ktoré sa uskutoční 8. decembra 2025.

Rada bude vyzvaná, aby túto správu vzala na vedomie.

I. ÚVOD

1. Komisia 16. júla 2025 prijala návrh nariadenia o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany a podpore Únie v oblasti pripravenosti a reakcie na núdzové zdravotné situácie a o zrušení rozhodnutia č. 1313/2013/EÚ (ďalej len „návrh UCPM-HER“)¹. Návrh UCPM-HER je jednou z odvetvových iniciatív v rámci viacročného finančného rámca (VFR) navrhnutého na obdobie 2028 – 2034 a zahŕňa navrhované finančné krytie vo výške 10,7 miliardy EUR v bežných cenách.
2. Revízia mechanizmu Únie v oblasti civilnej ochrany (ďalej len „UCPM“)² bola jedným z 30 kľúčových opatrení oznámených v Stratégii únie pripravenosti, ktorú Komisia a vysoká predstaviteľka prijali 26. marca 2025 s cieľom podporiť členské štáty a posilniť schopnosť Európy predchádzať vznikajúcim hrozbám a reagovať na ne.
3. Predmetom návrhu UCPM-HER, ktorý sa zakladá na článku 168 ods. 5, článku 196 a článku 322 ods. 1 písm. a) ZFEÚ, je stanoviť mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany (ďalej len „mechanizmus Únie“), ako aj finančnú podporu Únie v oblasti pripravenosti a reakcie na núdzové zdravotné situácie.
4. Návrh UCPM-HER predstavuje rozšírenie rozhodnutia 2013/1313/EÚ. Zavádzajú sa ním rôzne inovácie v porovnaní so súčasným rámcom. V návrhu sa napríklad spája financovanie civilnej ochrany s financovaním pripravenosti a reakcie na núdzové zdravotné situácie

¹ 11689/25 + ADD1.

² Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1313/2013/EÚ zo 17. decembra 2013 o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany.

do jedného nariadenia. Cieľom tohto prístupu je okrem iného zabezpečiť kontinuitu zložiek programu EU4Health týkajúcich sa pripravenosti a reakcie v oblasti zdravia, ktorého platnosť uplynie koncom roka 2027. Okrem toho sa v hlave o civilnej ochrane a fungovaní UCPM tohto návrhu zavádzajú nové opatrenia na úrovni Únie týkajúce sa posudzovania rizík, ako aj úpravy rezerv rescEU a vedomostnej siete. Napokon sa ním navrhuje zavedenie novej medziodvetvovej úrovne krízovej koordinácie a opatrení na posilnenie civilno-vojenskej pripravenosti a spolupráce. To zahŕňa návrh na zriadenie nového centra pre krízovú koordináciu, ktoré vychádza zo štruktúry a spôsobilostí existujúceho Koordinačného centra Komisie pre reakcie na núdzové situácie (ERCC) zriadeného podľa rozhodnutia 2013/1313/EÚ. V návrhu sa takisto stanovuje možnosť poskytnúť za určitých podmienok podporu v prípade kríz zasahujúcich viaceré sektory.

5. Vzhľadom na navrhované právne základy sa návrh UCPM-HER skúma v rámci riadneho legislatívneho postupu (2025/0223/COD). V Európskom parlamente sú za návrh spoločne zodpovedné dva výbory – Výbor pre životné prostredie, klímu a bezpečnosť potravín a Výbor pre verejné zdravie. Štyri výbory vydajú stanoviská – Výbor pre bezpečnosť a obranu, Výbor pre rozvoj, Výbor pre kontrolu rozpočtu a Výbor pre regionálny rozvoj. Výbor pre rozpočet vykoná rozpočtové posúdenie.
6. Európsky hospodársky a sociálny výbor, Európsky dvor audítorov a Európsky výbor regiónov ešte neprijali stanoviská.
7. O návrhu UCPM-HER sa rokovalo na zasadnutí Rady ministrov spravodlivosti a vnútorných vecí 13. a 14. októbra 2025 na základe rámcového dokumentu predsedníctva.³ Ministri na verejnom zasadnutí diskutovali o smerovaní v súvislosti s návrhom. Vzali na vedomie hlavné ciele a rozsah pôsobnosti návrhu a vymenili si názory na celkové ciele návrhu UCPM-HER, ktorými sú posilnenie schopnosti Európy predchádzať budúcim katastrofám a krízam a reagovať na ne na základe prístupu zohľadňujúceho všetky riziká. Niektorí ministri zdôraznili pozitívne prvky, pričom iní vyjadrili určité obavy.

II. PRÁCA V PRÍPRAVNÝCH ORGÁNOCH RADY

8. V Rade skúma návrh UCPM-HER pracovná skupina pre civilnú ochranu (PROCIV) ako hlavný prípravný orgán. Pracovná skupina PROCIV je hlavným prípravným orgánom Rady

³ 13406/1/25 REV 1.

v oblasti civilnej ochrany a zodpovedá za preskúmanie spisov týkajúcich sa UCPM vrátane rozhodnutia 1313/2013/EÚ. Keď pracovná skupina PROCIV rokovala o návrhu UCPM-HER, predsedníctvo posilnilo diskusiu tým, že vyzvalo delegátov z iných príslušných pracovných skupín, aby sa v prípade potreby zúčastnili na preskúmaní. To sa podrobnejšie vysvetľuje ďalej.

9. Počas dánskeho predsedníctva sa návrh mechanizmu UCPM-HER doteraz skúmal na 9 zasadnutiach pracovnej skupiny PROCIV (18. júla; 1., 8. – 9., 17. a 25. septembra; 6., 20. a 30. októbra; 10. novembra). Okrem toho sú na december naplánované ďalšie dve zasadnutia pracovnej skupiny PROCIV (jedno na 1. – 2. decembra a druhé do konca decembra).
10. Pokiaľ ide o prvky pripravenosti a reakcie na núdzové zdravotné situácie v návrhu UCPM-HER, predsedníctvo pozvalo na rokovania o príslušných bodoch na zasadnutiach pracovnej skupiny PROCIV 18. júla, 1. a 8. septembra a 30. októbra delegátov pracovnej skupiny pre verejné zdravie. Predsedníctvo okrem toho vzhľadom na medziodvetvové prvky krízovej koordinácie v návrhu pozvalo na rokovania pracovnej skupiny PROCIV o všetkých bodoch návrhu UCPM-HER delegátov pracovnej skupiny *ad hoc* pre pripravenosť, schopnosť reakcie a odolnosť voči budúcim krízam.
11. Vzhľadom na to, že tento spis je súčasťou VFR navrhnutého na roky 2028 – 2034, predsedníctvo prikladá veľký význam zabezpečeniu pokračujúcej finančnej podpory Únie pre civilnú ochranu, ako aj pre pripravenosť a reakciu na núdzové zdravotné situácie. Návrh tiež predstavuje dôležitý krok k vykonávaniu záverov Európskej rady z júna 2025, v ktorých Európska rada vo svojich záveroch o pripravenosti „opätovne potvrdzuje význam a naliehavosť tejto otázky a nabáda členské štáty, aby uceleným spôsobom posilnili svoju odolnosť, pripravenosť a kapacity v oblasti predchádzania krízam a reakcie na ne, a to na základe celospoločenského prístupu zohľadňujúceho všetky riziká a s ohľadom na vyvíjajúcu sa panorámu rizík a hrozieb. Európska rada vyzýva Radu a Komisiu, aby ďalej pracovali na príspevku politik EÚ k odolnosti a pripravenosti v príslušných oblastiach vrátane odolnosti kritickej infraštruktúry, pričom budú rešpektovať povinnosti a právomoci členských štátov. Pripomína osobitosti rôznych druhov kríz a hlavnú zodpovednosť členských štátov pri riadení takýchto kríz. V tejto súvislosti Európska rada vyzýva Radu, aby poskytla Komisii usmernenia na zváženie zlepšenia podpory, ktorú Európska únia poskytuje členským štátom v oblasti civilnej ochrany, ako aj v iných relevantných oblastiach politiky, v ktorých podpora EÚ prináša jasnú pridanú hodnotu.“

12. Predsedníctvo v období od 1. septembra do 6. októbra návrh dôkladne preštudovalo a vyzvalo Komisiu, aby predkladala články po jednom, a členské štáty, aby sa vyjadrili a kládli otázky Komisii a v relevantných prípadoch právnomu servisu Rady. Predsedníctvo potom zoskupilo čiastočný počet článkov a zodpovedajúcich odôvodnení do troch samostatných blokov a vyzvalo členské štáty, aby pred zasadnutiami 20. októbra (blok 1 – články 17 – 22), 30. októbra (blok 2 – rozsah pôsobnosti, ciele, komitológia a rozmer zdravia) a 1. – 2. decembra (blok 3 – centrum pre krízovú koordináciu a podpora v prípade kríz zasahujúcich viaceré sektory) predložili návrhy a pripomienky. Predsedníctvo okrem toho 20. októbra a 10. novembra uvítalo otvorenú výmenu názorov o iných častiach návrhu a vyzvalo Komisiu, aby 30. októbra a 10. novembra podrobne predstavila navrhované zriadenie centra pre krízovú koordináciu a podporu v prípade kríz zasahujúcich viaceré sektory.
13. S cieľom poskytnúť relevantný kontext pre rokovania o návrhu UCPM-HER predsedníctvo okrem toho vyzvalo Komisiu, aby 1. septembra predložila správu o posúdení vplyvu pripojenú k návrhu a 17. septembra celkovú štruktúru a prvky pripravenosti a odolnosti navrhovaného VFR, a Generálny sekretariát Rady, aby 10. novembra predložil dojednania o integrovanej politickej reakcii na krízu (IPCR).
14. Dánske predsedníctvo na základe pripomienok členských štátov vydalo dve čiastočné kompromisné znenia návrhu nariadenia o UCPM-HER, a to 31. októbra (blok 1) a 21. novembra (blok 2). Cieľom týchto čiastočných kompromisov je nájsť spoločnú reč vo väčšine členských štátov a ponúknuť vyvážené a spoľahlivé znenie, ktorým by sa dosiahli ciele nariadenia. Predsedníctvo predložilo čiastočný kompromis pre blok 1 na zasadnutí pracovnej skupiny PROCIV 10. októbra a predloží čiastočný kompromis pre blok 2 na zasadnutí plánovanom na 1. – 2. decembra.
15. Predsedníctvo plánuje predložiť čiastočný kompromis pre blok 3 na zasadnutí pracovnej skupiny PROCIV v polovici decembra.
16. V čiastočných kompromisných zneniach sa predsedníctvo, ktoré ich vypracovalo, usilovalo o ďalšie objasnenie znenia s cieľom zabezpečiť, aby nariadenie o UCPM-HER bolo v súlade so zavedenými právnymi normami EÚ, a odstrániť nejednoznačné formulácie. Predsedníctvo preto navrhlo jasnejšie prepojenie medzi 1. financovaním z prostriedkov Únie, 2. cieľmi tohto financovania a 3. oprávnenými akciami, ktoré majú prístup k tomuto financovaniu. Pre predsedníctvo bolo tiež dôležité v čiastočných kompromisoch zohľadniť mnohé požiadavky členských štátov, aby členské štáty a Rada zohrávali ústrednú úlohu pri riadení stanovenom

v nariadení o UCPM-HER, a aby sa v znení rešpektovali hlavné vnútroštátne právomoci v oblasti civilnej ochrany, národnej bezpečnosti a obrany, keďže členské štáty v tejto súvislosti predložili mnoho návrhov. Predsedníctvo predovšetkým navrhlo požiadavku, aby vedomostnej sieti Únie v oblasti civilnej ochrany poskytovala poradenstvo rada zložená z členských štátov v súlade so súčasným riadením siete. Predsedníctvo okrem toho navrhlo zavedenie strategického plánu pre strednodobý až dlhodobý rozvoj rezerv rescEU. Podľa čiastočného kompromisného znenia vypracovaného predsedníctvom by plán mala Komisia prijať za účasti členských štátov prostredníctvom komitológie prijatím vykonávacieho aktu v súlade s postupom preskúmania. Tým by sa zabezpečila väčšia transparentnosť a väčší vplyv členských štátov na budúci vývoj rezerv rescEU. Predsedníctvo napokon navrhlo, aby sa pracovné programy pre financovanie z prostriedkov Únie stanovili prostredníctvom vykonávacích aktov prijatých v súlade s postupom preskúmania s cieľom zabezpečiť vplyv členských štátov na ročné rozpočty nariadenia a zohľadniť súčasný postup v rozhodnutí 1313/2013/EÚ.

III. ZÁVER

17. Predsedníctvo vyjadruje členským štátom a Komisii úprimné uznanie za ich pracovné nasadenie pri skúmaní návrhu UCPM-HER. Predsedníctvo okrem toho uznáva významné úsilie, ktoré vynaložili delegácie členských štátov na koordináciu s príslušnými orgánmi na vnútroštátnej úrovni (najmä civilná ochrana, zdravotníctvo, armáda, odolnosť atď.).
18. Predsedníctvo je presvedčené, že obavy, ktoré vyjadrili členské štáty, možno vyriešiť pri súčasnom zachovaní ambiciózneho cieľa, ktorým je posilnenie pripravenosti Únie a jej kapacity v oblasti reakcie Únie, a to aj v prípade závažných cezhraničných ohrození zdravia. Dánske predsedníctvo bude spolupracovať s nadchádzajúcim cyperským predsedníctvom v nádeji, že kompromisné návrhy vypracované počas dánskeho predsedníctva poskytnú solídny základ pre významný pokrok počas cyperského predsedníctva.
19. Výbor stálych predstaviteľov a Rada sa vzhľadom na uvedené vyzývajú, aby vzali na vedomie pokrok, ktorý sa dosiahol pri skúmaní návrhu UCPM-HER.